

Neurotické a psychotické poruchy řeči - mutismus

- = **porucha používání řeči**
- lat.mutus = němý, tichý
- ztráta schopnosti verbálně komunikovat
- dítě mlčí, ačkoliv má schopnost mluvit – řeč je rozvinutá
- **psychogenně podmíněná** ztráta schopnosti mluvit (NE organicky!!) - není podmíněna organickým poškozením CNS

ETIOLOGIE

- predispoziční:**
 - rodinné faktory: nedostatečná emocionální podpora, konflikty mezi rodiči...
 - osobnostní rysy: opoziční chování, anxiozita, úsilí o manipulaci s okolím...
 - chronické působení stresových faktorů: obavy z trestu, obavy z výsměchu...
- bezprostředně vyvolávací faktory:**
 - stěhování, počátek školní docházky, výsměch spolužáků
- udržovací faktory:**
 - přetrvávání výše uvedených faktorů
 - nevhodná reakce okolí na mutismus

DIAGNOSTIKA

- **normální nebo téměř normální chápání jazyka**
- **kompetence v mluvním vyjadřování dostatečné** pro sociální komunikaci
- musí trvat **déle než 4 týdny** (nezahrnuje 1. měsíc školní docházky)
- **lze diagnostikovat i v dospělosti jako symptom jiného problému** (deprese, schizofrenie, sociální fobie, poruchy osobnosti aj.)
-

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA

- mutismus x OVŘ
- mutismus x MP
- mutismus x PAS
- mutismus x dětská afázie

- pomohou specializovaná vyšetření
- pomůže i anamnéza a osobnostní charakteristika dítěte

ELEKTIVNÍ – SELEKTIVNÍ MUTISMUS

- váže se na osoby / situace
- rozdíl komunikace v prostředí (nebo osobou) známém a cizím
- trvání problému déle než 4 týdny
- prokazatelná existence situací, v nichž je komunikace neporušena
- rozvinutá kompetence pro soc.kom.
- normální chápání jazyka

TERAPIE

- hraniční oblast – nutnost týmu specialistů
- psychiatrie, psychologie, foniatry, logopedie
- prognóza bývá velmi dobrá

ZÁSADY PŘÍSTUPU K DÍTĚTI S MUTISMEM

- ❖ **rozhodující je způsob výchovy**
- ❖ **nepřemlouvá a nenutí k mluvním projevu !**
- ❖ nikoho **neobviňovat**, hlavně ne dítě
- ❖ **neizolovat** dítě
- ❖ zachovat **klid, trpělivost** a nevzdávat se
- ❖ snažit se v životě dítěte udělat **pozitivní změny**
- ❖ **netrestat dítě za to, že nemluví !**
- ❖ extrémně **nepodceňovat** dítě, když zrovna nemluví
- ❖ dovolit dítěti **komunikovat jinou formou než řečí**
- ❖ **nejvyšší meta je šťastné dítě**

Mgr. Barbora Ilgnerová
Jaro 2017
Základy speciální pedagogiky logopedie

